

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Херсонський державний аграрний університет»

НАУКОВО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ ВІСНИК

ВИПУСК – 10

**ЗБІРНИК ІНФОРМАЦІЙНИХ ПОВІДОМЛЕНЬ, СТАТЕЙ,
ДОПОВІДЕЙ І ТЕЗ НАУКОВО-ПРАКТИЧНИХ КОНФЕРЕНЦІЙ
ВИКЛАДАЧІВ, АСПІРАНТІВ, МАГІСТРІВ, СТУДЕНТІВ**

Херсон - 2018

яєчного напрямку продуктивності в умовах філії «чорнобаївське» пат «агрохолдинг авангард»	
Крамаренко В., Любенко О.І. Оптимізація елементів технології виробництва та первинної переробки харчових яєць в умовах філії «Чорнобаївське» ПАТ «Агрохолдинг Авангард»	68
Майорчак А., Дебров В.В. Використання пропандикислоти у відгодівлі гусей на жирну печінку	72
Бродин Н.О., Папаніна Н.С. Особливості застосування показників росту для попередньої оцінки продуктивності овець	74
Савочка Ю.А., Нежлукченко Т.І. Порівняльна оцінка показників продуктивності баранців різної лінійної належності в умовах ДПДГ «Асканійське» Каховського району Херсонської області	78
Савочка Ю.А., Нежлукченко Т.І. Аналіз показників продуктивності ярок різних ліній в умовах ДПДГ «Асканійське» Каховського району Херсонської області	80
Гараєв А.А., Нежлукченко Т.І. Районування порід овець України	83
Гараєв А.А., Нежлукченко Т.І. Паратипові фактори впливу на продуктивність сільсько-господарських тварин	84
Литвинюк О.С., Панкєєв С.П. Відтворювальні якості свиноматок вітчизняного та зарубіжного генофонду	87
Олійник О.П., Архангельська М.В. Характеристика господарства «Чорнобаївське» ПАТ «Агрохолдинг Авангард» у с. Східне	89
Мельник І.А., Вороненко В.І. Виробництво екологічно чистої молоді баранини в умовах Інституту тваринництва степових районів «Асканія-Нова»	92
Такисова Т.І., Балабанова І.О. Біологічна цінність розсільного сиру моцарелла та його смакові достоїнства	95
Бондаренко О.С., Пелих Н.Л. Особливості росту поросят у підсисний період	98
Ушаков М., Пелих В.Г., Ушакова С.В. Шляхи підвищення продуктивних якостей свиней великої білої породи	101
Юрченко Д., Пелих В.Г., Ушакова С.В. Особливості індексної селекції у свинарстві	102
Тригубко А., Сморочинський О.М. Удосконалення параметрів технології виробництва варено-копчених ковбас в термошафах з програмним управлінням	104
Мащенко І., Сморочинський О.М. Сучасні технології виробництва маринованих напівфабрикатів з м'яса птиці	105
Пльохова А., Сморочинський О.М. Виробництво кров'яних ковбас за класичними технологіями	107
Фенцик І., Левченко М.В. Стан дослідження м'яса та м'ясних продуктів в Україні	108

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ РОСТУ ДЛЯ ПОПЕРЕДНЬОЇ ОЦІНКИ ПРОДУКТИВНОСТІ ОВЕЦЬ

Бродин Н.О. - *магістрант 2 курсу, ХДАУ
напряму підготовки - ТВППТ*

Папаніна Н.С. - *науковий керівник к. с-г н.,
доцент ДВНЗ «ХДАУ»*

При провадженні селекційної роботи з тонкорунними вівцями науковцями були вивчені зв'язки між зовнішнім виглядом тварин та їх продуктивністю. Визначенні особливості продуктивних ознак овець різних порід, та статі, зв'язок між окремими показниками вовнової продуктивності. Тому у нашій дослідженнях ми вивчали питання зв'язку статі овець із окремими характеристиками продуктивних ознак та можливість оцінки цінності тварин у ранньому віці.

Всі дослідження провадилися на поголів'ї овець таврійського типу асканійської тонкорунної породи. Первинний матеріал було отримано під час виробничої практики з даних зоотехнічного обліку. Вовнову продуктивність оцінено на час бонітування, стриження та результатами аналізів вовни, у лабораторних умовах ІТСП «Асканія-Нова».

Усі тварини утримувалися в одному господарстві. Такий підхід дозволив визначити особливості в межах кожною дослідною групою та вивчати вікову мінливість продуктивних ознак.

При оцінці інтенсивності росту молодняку у перші місяці вирощування (табл.1) було визначено, що показники інтенсивності формування достовірно відрізняються як між статевими групами так й від середнього значення, різниця у показниках сягає 2,5 раз.

У віці до 7-ми місяців за інтенсивністю формування баранці чітко проявляють статевий диморфізм та достовірно перевищують ровесниць на 0,0441. Яркі характеризуються повільним типом формування.

Визначення показники інтенсивності росту суттєво відрізняються, загальна інтенсивність росту зросла на 0,167. При цьому за групою баранців показник знизився на 0,0103, а за ярками збільшився у три рази. Це підтверджує різницю у періодичності росту овець різної статі. Група баранців достовірно поступається яркам на 0,152.

Індекс рівномірності росту за баранцями пропорційно знизився у 2,3 рази, а за групою ярки став дорівнювати 0,11. Таким чином для овець різних груп він не мав достовірної різниці.

Показники середньодобових приростів в середньому стали у двічі меншими, молодняк вже завершує свій ріст та наближається до показників дорослих овець таврійського типу асканівської тонкорунної породи.

Напруженість процесів росту, у порівняння із попереднім віковим періодом, значно зросла, у п'ять та десять разів за групами баранців та ярки

відповідно.

Таблиця 1. Інтенсивність росту дослідного молодняку овець

Група	n	Показники інтенсивності росту ремонтних баранців				
		інтенсивність формування, Δt	рівномірність росту, J_p	напруга росту, J_n	середньодобовий приріст, кг	відносний приріст
У перші місяці вирощування						
Баранці	20	0,0696±0,0015**	0,31±0,02*	1,56±0,25	0,33±0,02	0,07±0,02
Ярки	20	0,0255±0,0024*	0,18±0,01*	0,96±0,02	0,19±0,02*	0,02±0,01
В середньому	40	0,0481±0,0038	0,25±0,01	1,36±0,31	0,26±0,08	0,05±0,03
У період 6...8 місяців						
Баранці	20	0,0593±0,0021**	0,13±0,004	5,77±0,94	0,13±0,09	0,07±0,03
Ярки	20	0,0745±0,0018*	0,11±0,002	9,18±1,07*	0,12±0,03	0,07±0,02
В середньому	40	0,0648±0,0028	0,12±0,008	6,97±1,12	0,13±0,04	0,07±0,04

Примітки: * $P \leq 0,05$; ** $P \leq 0,01$; *** $P \leq 0,001$

Сам показник безпосередньо пов'язаний із параметрами інтенсивності формування та приростів. Для самок він у 1,6 разів вищий ніж для самців, це можна відносити до прояву статевого диморфізму, бо у вказаний віковий період вже починається активне формування статевих циклів самок, спостерігається прояв статевої поведінки.

Відносні прирости залишились типовими, однак їх мінливість значно зросла. У віці 6...8 місяців ярки ростуть інтенсивніше ніж баранці Δt на 0,152 вище, та пропорційно зросли показники J_n у десять разів.

За нашими дослідженнями вплив інтенсивності росту на живу масу молодняку овець є чітким. Але рівень впливу залежить статі тварин. Для визначення цього впливу ми розподілили дослідні групи за темпами росту і вивчили зв'язок з масою у річному віці, табл. 2.

За показником інтенсивності формування у групі баранців є достовірна різниця у живій масі молодняку річного віку. Перевага тварин із швидким типом формування становить 2,9 кг та є достовірною як у межах варіанту розподілу, так при порівнянні й з середнім.

За групою ярки чіткої відмінності у живій масі за типами формування не було визначено.

Параметр рівномірності росту також продемонстрував чітку достовірну різниця за баранцями, перевага тварин із високими показниками рівномірності росту в межах групи становить 2,3 кг, а відносно середнього 1,5кг.

Баранці із високою напругою росту при досягненні річного віку переважали ровесників на 1,5кг, та однак достовірно поступалися середньому значенню на 2,0кг.

Таблиця 2 Вплив показників інтенсивності росту за перший період вирощування на показники живої маси молодняка овець у віці 12 місяців,

кг					
Група	Темп росту	n	$\bar{X} \pm S_{\bar{X}}$	$\pm\sigma$	$C_v, \%$
Інтенсивність формування					
Баранці	швидко	12	72,3±1,49	8,04	12,55
	повільно	8	69,4±1,31*	7,11	11,83
Ярки	швидко	9	75,4±1,16	6,26	9,85
	повільно	11	74,2±1,36	7,45	12,22
В середньому	швидко	21	73,3±1,73	7,75	12,29
	повільно	19	71,8±2,01	6,36	16,73
Рівномірність росту					
Баранці	висока	13	71,8±1,71	8,00	11,91
	низька	7	69,5±1,01*	6,04	10,06
Ярки	висока	10	75,3±1,35	6,86	10,77
	низька	10	74,7±1,26	7,13	11,70
В середньому	висока	23	73,3±3,40	10,19	13,86
	низька	17	72,5±1,41	6,45	10,98
Напруга росту					
Баранці	висока	11	71,3±1,32	7,91	12,49
	низька	9	69,8±1,58	7,42	11,96
Ярки	висока	9	75,8±1,16	6,45	10,08
	низька	11	72,3±1,36	7,07	11,66
В середньому	висока	20	73,3±1,84	7,80	12,26
	низька	20	71,2±1,78	6,17	10,44

Примітки: * $P \leq 0,05$; ** $P \leq 0,01$; *** $P \leq 0,001$

Тварини із низькою напругою росту не достовірно поступалися як ровесницям – яркам так й за середньому значенню.

Ярки за усіма варіантами розподілу показників інтенсивності формування переважали ровесників чоловічої статі, хоча різниця не була достовірною. При визначенні типів формування достовірних розбіжностей у живій масі річних

ярок із різними типами формування не було визначено.

При розподілі на типи формування за параметрами росту визначеними у віковий період від 6 до 8 місяців (табл.3), показники інтенсивності формування відрізняються.

Таблиця 3. Вплив показників інтенсивності росту за період від 6 до 8 місяців на показники живої маси молодняка овець у віці 12 місяців, кг

Група	Темп росту	n	$\bar{X} \pm S \bar{X}$	$\pm \sigma$	$C_v, \%$
Інтенсивність формування					
Баранці	швидко	8	73,3±1,26	5,78	7,88
	повільно	12	63,4±1,43**	6,41	10,11
Ярки	швидко	13	76,4±1,61	5,96	7,85
	повільно	7	71,3±1,24**	4,65	6,52
В середньому	швидко	21	75,1±2,03	9,87	11,91
	повільно	19	66,3±1,81	7,64	12,47
Рівномірність росту					
Баранці	висока	12	72,4±1,71	8,00	11,91
	низька	8	69,5±1,01	6,04	10,06
Ярки	висока	13	76,4±1,61*	5,96	7,85
	низька	7	71,3±1,24	4,65	6,52
В середньому	висока	25	74,5±2,84	14,21	19,06
	низька	15	70,3±1,62	6,48	9,22
Напряга росту					
Баранці	висока	7	71,8±1,71	8,00	11,91
	низька	13	71,2±1,67	6,12	8,51
Ярки	висока	14	75,3±1,46	5,41	7,18
	низька	6	71,0±1,96	5,79	8,04
В середньому	висока	21	74,3±2,08	7,80	12,26
	низька	19	71,1±2,12	8,21	11,56

Примітки: * $P \leq 0,05$; ** $P \leq 0,01$; *** $P \leq 0,001$

Більшість баранців виявились з повільним типом формування та достовірно поступалися в межах групи на 9,9 кг та середньому показнику на 2,9 кг. За групою ярок також виявлено достовірну різницю: в межах групи тварини із швидким типом формування мали живу масу вищу на 5,1 кг, а середнє значення перевищували на 1,3. Понад 50% ярок мали швидкий тип формування у цьому віковому періоді.

При недостовірному поступані за самим показником рівномірності росту в межах групи розподіл за середнім значенням відбувся у співвідношенні за

баранами 1,5:1,0 а за ярками – 1,85:1. Тобто тварин із високим рівнем рівномірності росту більшість.

Водночас, як що в межах груп різниця у живій масі становить 2,9 та 5,1 кг, однак при порівнянні із середнім значення така різниця є достовірною для ярок.

Показники живої маси при розподілі за напругою росту доволі типові. За живою масою баранців достовірна різниця відсутня. Ярки з високою напругою росту відрізняються перевагою над аналогами на 4,3 кг, а із середнім значенням на 7,0 кг.

Таким чином між живою масою молодняка овець різної статі в однорічному віці та показниками інтенсивності росту є певна залежність. Показники інтенсивності та рівномірності росту баранців, визначені в перші місяці після відлучення від матерів, можуть бути використані для відбору тварин із потенційно високою живою масою. Для попередньої оцінки та відбору ярк доцільно використовувати показники інтенсивності росту: інтенсивність формування, рівномірність та напругу росту у період від 6 до 8 місяців.

ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА ПОКАЗНИКІВ ПРОДУКТИВНОСТІ БРАНЦІВ РІЗНОЇ ЛІНІЙНОЇ НАЛЕЖНОСТІ В УМОВАХ ДПДГ «АСКАНІЙСЬКЕ» КАХОВСЬКОГО РАЙОНУ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

*Савочка Ю.А. - магістрант 2 курсу, ХДАУ
напрям підготовки - ТВППТ*

*Нежлукченко Т.І. – науковий керівник д.с.г.н.,
професор, ДВНЗ «ХДАУ»*

Доля вівчарства, як і будь-якої іншої галузі тваринництва визначається, головним чином, її ефективністю. Одним з основних критеріїв підвищення ефективності селекційних програм є оцінка племінних і продуктивних якостей тварин у ранньому віці.

Закономірності росту й розвитку сільськогосподарських тварин нині розглядаються як критерії оцінки їхньої племінної цінності, тому їх використання дає змогу прогнозувати продуктивність виходячи з даних, отриманих за початковий період оцінки.

Слід зазначити, що методи оцінки закономірностей росту тварин базуються на обмеженій кількості показників, переважно за даними динаміки мірних ознак у різні вікові періоди. Дослідження закономірностей дозволяє проводити в ранньому віці відбір особин з високими продуктивними якостями, а також здійснювати прогноз величин основних селекційних ознак [1].

Для проведення досліджень використовували лінії, які розводяться в племінному господарстві «Асканійське», а саме, 0058, 0517, 1444, 1577, 224, 227, 369, 375.

Індивідуальний розвиток тварини - це сукупність кількісних та якісних